

SPRÅKRÖRET

NR 1, 2013

Medlemsblad för SFSS
Södra Finlands svenska Språklärare r.f.

Ordförandens spalt

Levnadsvisdom

För en tid sedan cirkulerade en text på *Facebook* som även nådde mig. Texten påstods vara skriven av en 90-årig dam vid namn Regina Brett och bestod av 42 levnadsvisdomar. Efter att ha forskat lite i vem Regina Brett är/var kom jag fram till att hon inte är 90 år gammal, men istället en 57-årig kolumnist och författare som skrivit flera böcker. Hennes goda råd är dock fortfarande bra.

Vårkänsla från Düsseldorf

Jag tog upp dem till diskussion med en av mina klasser, på engelska förstås, och vi funderade lite på vilka av dem vi gärna skulle ge vidare. En del av råden var vi ense om och andra blev lite olika beroende på person och erfarenhet.

Här följer några av dem (i översättning):

- 1) Ditt jobb tar inte hand om dig när du är sjuk, men din familj och dina vänner gör det.
- 2) Sätt en "ram" på varje katastrof med orden: "Spelar det någon roll om fem år?"
- 3) Det som inte tar livet av dig gör dig verkligen starkare
- 4) Ta inte dig själv på för stort allvar. Ingen annan gör ju det...
- 5) Vad andra tycker om dig har du inte med att göra
- 6) Om vi slängde alla våra problem i en gemensam hög och såg alla andras så skulle vi ta tillbaka våra egna
- 7) När det handlar om choklad så är det lönlöst att kämpa emot ☺
- 8) Försona dig med ditt förflutna så det inte strular till din nutid
- 9) Jämför inte ditt liv med någon annans, du vet inget om deras livsresa
- 10) Allt som till sist spelar någon roll är att du har älskat

Några av dem har vi säkert hört förut och risken är ju att de låter klichéaktiga, men bakom dem finns en hel del sanning. Det är lätt att glömma bort vad som är viktigast i livet. Det är lätt att jag och det jag gör blir så oerhört viktigt att jag glömmer bort allt annat. Så viktigt att jag tror att världen inte snurrar om jag är sjuk och borta från jobbet/skolan. När något pinsamt inträffar och jag gör bort mig så känns det så hemskt och jag är övertygad om att alla såg det och minns det för alltid. Det är lätt att tro att man är ensam om sina problem och att ingen annan kan förstå för alla andra har allt på klart.

Även om man kanske inte blir klokare med åren så får man i alla fall lite mer perspektiv med tiden. Mycket av det man oroar sig över inträffar inte. Och, man lurar sig själv när man tror att man genom att oro sig skulle förbereda sig att hantera den kommande katastrofen. När/Om den kommer så hanterar man den oftast genom de människor som finns omkring en som ett stöd. Så, ta väl hand om varandra och er själva!

OBS! Nya fräscha språkvalsdior nu också på svenska!

Nya fräscha färggranna språkvalsdior finns nu tillgängliga också på svenska på Sukols hemsida. De sju diorna ger en kort allmän introduktion till språkval och presenterar språken engelska, franska, italienska, spanska, tyska och ryska. Dessa passar utmärkt för användning i samband med presentation av språk inför tillval. För att komma åt dem bör man logga in sig med användarnamn och lösenord på sukol.fi, gå vidare via länken "kielivalintainfo" till "kielivalintamateriaalit".

Kom med på humorlandskamp 😊!

Fredagen den 24.5.2013 kl.19.00 på Svenska Teatern i Helsingfors.

Bindande anmälan senast onsdag 8.5.2013 till spraksfi@gmail.com

Ett begränsat antal biljetter så "först till kvarn får mala".

Biljettpriser: 10€ för medlemmar, 20€ för icke medlemmar.

WANTED: Styrelsemedlem för 2014!

Kära medlemmar i SFSS! Vi saknar en styrelsemedlem för 2014! Om DU känner att DU vill komma med i vårt glada gäng och påverka språklärarnas mångfacetterade arbete så tveka inte! Vi träffas några gånger per verksamhetsår. Vi planerar och funderar hur vi språklärare och genom oss våra elever, ska få en ännu bättre vardag i skolan.

Vi vill ha med just DIG, vi vill höra DINA åsikter, tankar idéer och DITT glada skratt på våra möten!

Om DU nu insett att det är DU som ska vara med och påverka, tveka inte att kontakta någon av oss i styrelsen!

Hjärtat med i interkulturell språkundervisning!

Har också du ibland funderat på hur du bäst med dina elever kunde uppfylla det i läroplanen stipulerade kravet på utvärdering av elevernas kulturella kompetens inom språkundervisningen? Under årsmötet 2013 fick vi deltagare en värdefull inblick i hur man inom språkundervisningen kan jobba kring dessa frågor med eleverna.

Eva Larzén-Östermark, filosofie doktor samt lektor i engelska och tyska vid S:t Olofsskolan i Åbo, gav oss tips och konkreta förslag på hur man kan gå till väga.

Gällande själva utvärderingen av kulturell och interkulturell kompetens hittar man gratis över nätet ett användbart verktyg (se länken nedan) men en nätsida säger ju inte allt...

Eva påminde oss om hur man traditionellt behandlat kultur i språkundervisningen: realia, geografi, historia och litteratur m.m. har implicerats i lämpliga portioner. Idag vet vi ändå alla att begreppet kultur är mindre statiskt och mer utvidgat än för bara 10-15 år sedan. Detta ställer också nya krav på oss språklärare.

Eva talade om kulturer inom kulturerna och påpekade att det viktiga idag är att betona mötet med annorlundska överlag. I praktiken innebär det att öva med eleverna bl.a. empati, etik, respekt och tolerans men också att uppmana till eftertanke och reflexion. Lärarens roll blir således allt mer att fostra eleverna i dessa "grenar", även inom språkundervisningen.

Vad innebär då kulturell språkundervisning idag? Eva visade en modell där man tänker sig en indelning i "huvud", "hand" och "hjärta". Den regelrätta kunskapen, t.ex. normerna inom kulturen, kan ses som handen, färdigheterna etikett och artighet som handen och respekten för mångfald som hjärtat. Det nya inom kulturfostran ligger således i att inte stanna vid den regelrätta kunskapen utan att utvidga begreppet till handen och kanske framför allt hjärtat, förklarade Eva.

Gällande själva bedömningen och hur vi mäter eller värderar hur väl våra elever tillägnat sig detta tänkesätt betonade Eva självutvärdering. Hon presenterade ett verktyg, en s.k. interkulturell dialog som uppmuntrar till reflexion. Det handlar om ett personligt dokument där eleven besvarar ett antal frågor. Länk till dokumentet (på engelska):
http://www.coe.int/t/dg4/autobiography/Source/AIE_en/AIE_autobiography_en.pdf

Eleven ombeds tänka på ett möte där han eller hon upplevt eller haft att göra med ett kulturmöte eller en "interkulturell" händelse som känts annorlunda eller som väckt tankar. Händelsen behöver inte nödvändigtvis vara förknippad med en resa men ska ha en förankring i verkligheten: något eleven själv upplevt eller bara varit vittne till. Eleven ombeds besvara ett antal frågor gällande händelsen och därefter fundera och reflektera bl.a. över vad hon eller han haft för nytta av erfarenheten.

Eva gick ännu närmare in på konkretiseringen av självutvärderingen och det kändes fint att få en så klar tydlig förklaring av detta intressanta redskap som du hittar under länken ovan.

Tack, Eva för en stimulerande och verkligen nyttig föreläsning!

Lotta Särkkä

Film i skolan

Frågan "Får vi se på leffa?" brukar jag oftast besvara nekande med tillägget 'inte idag'. Filmen ska ha mening och mål, den ska fylla en funktion och leda vidare. 'Leffa' vill gymnasisterna ofta se som ren och skär underhållning. Under fortbildningsdagen i Tölö gymnasium den 2 mars gav filmvetaren Silja Sahlgren-Fogstad nyttiga tips om hur vi som lärare kan hjälpa eleverna i den här processen.

Inledningen, fick vi veta, är av största vikt för i den introduceras genre, tonfall, miljö, tid och karaktärer. Den uppmärksamme tittaren får små frön till intrigen och det som komma skall. Ett tips var att introducera filmen genom att enbart lyssna till den inledande scenen och se vad man får för information om platsen -är det fråga om stad eller landsbygd, inne eller ute, sommar eller vinter.

Filmen är ju ett visuellt medium och det lönar sig att stanna vid det och titta på filmsnuttar där berättelsen förs fram med endast bild och musik. Det är mera utmanande för tittaren att tvingas vara delaktig i skapandet av berättelsen. Regissören erbjuder då istället enkla markörer som hjälper tittaren att fylla i luckorna. Vi känner igen landmärken och symboler och så kan vi dessutom identifiera stämningsskapare som musik och ljusspel, till exempel.

För att filmupplevelsen ska föra vidare och ge chans till reflektion så behöver lärarna presentera uppgiften med tydliga problemställningar.

Vad ska man titta på då? Lärare vill gärna välja något seriöst med tyngd och betydelse men så behöver det nödvändigtvis inte vara. Om man med filmen vill diskutera våra uppfattningar om saker och ting och hur de etableras och bekräftas så kan man lika väl titta på *Twilight* eller någon vild actionfilm. Utgående från dessa bekanta berättelser och genrer kan man gå vidare och undersöka till exempel stereotypier och främlingskapets 'vi och dom'.

Alla konstarter är ju sist och slutligen olika medel genom vilka vi undersöker och kommenterar den mänskliga erfarenheten.

Hillevi Lasén

Silja Sahlgren-Fogstad

Styrelsens kontaktuppgifter 2013:

Ordförande

Ann-Lois Edström

ann-lois.edstrom@edu.hel.fi

Viceordförande

Therese Almén

therese.almen@edu.hel.fi

Sekreterare

Lotta Särkkä

charlotta.sarkka@mattliden.fi

Kassör

Petra Jaakola

petra.jaakola@edu.esbo.fi

Värdinna

Hillevi Lasén

hillevi.lasen@edu.hel.fi

Språkrörsansvariga:

Isabelle Silin

isabelle.silin@edu.hel.fi

Maj-Len Vigård-Stocks

maj-len.vigard-stocks@turku.fi